

**CURTEA SUPREMĂ
DE JUSTIȚIE**

DECIZIE

cu privire la respingerea recursului declarat de Clopot Veaceslav,

în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Baltag Cristina împotriva lui Clopot Veaceslav cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată,

împotriva încheierii din 16 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău,

*(Dosarul nr. 2r-259/24
NR. PIGD 2-22183652-01-2r-05062024)*

Neîndeplinirea în termen a indicațiilor instanței de apel. Restituirea cererii de apel.

Judecătoria Orhei, sediul Central, jud. C. Roșca,
Curtea de Apel Chișinău, jud. R. Pulbere, D. Dulghieru, A. Malîi

19 februarie 2025

Textul corespunde originalului

Examinând în lipsa participanților la proces recursul depus de Clopot Veaceslav,

Curtea Supremă de Justiție, în completul compus din:

Ion Malanciuc, *Președinte,*

Diana Stănilă,

Oxana Parfeni, *judecători,*

constată următoarele:

ÎN FAPT

1. La 13 decembrie 2022, avocatul Zestrea Cristian în interesele Cristinei Baltag a depus în instanță cerere de chemare în judecată împotriva lui Clopot Veaceslav cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată.

2. Prin hotărârea din 14 septembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, acțiunea a fost admisă integral.

S-a admis cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Zestrea Cristian în interesele lui Baltag Cristina împotriva lui Clopot Veaceslav cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere, precum și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a determinat domiciliul copilului minor Clopot Radu Cătălin, născut la 10 august 2021, cu mama acestuia Baltag Cristina.

S-a încasat de la Clopot Veaceslav, născut la 14 aprilie 1987, cod numeric personal 2007035004973, domiciliat în raionul Telenești, satul Vadul-Leca, în beneficiul lui Baltag Cristina, născută la 15 iulie 1988, cod numeric personal 2004042039453, domiciliată în mun. Chișinău, str. Burebista, nr. 66/3, ap. 3, pensie pentru întreținerea copilului minor Clopot Radu Cătălin, născut la 10 august 2021, în sumă fixă a câte 2500 (două mii cinci sute) lei lunar, începând cu data adresării cererii în judecată – 13 decembrie 2022 și până la atingerea majoratului de către copil.

În conformitate cu pct. 67 al Hotărârii Curții Constituționale, nr. 39 din 14.10.2017, privind excepția de neconstituționalitate a articolelor 15 alin.(2) lit. d) și 38 alin.(4) lit. f) din Codul de executare al Republicii Moldova, prezenta hotărâre, în partea plății pensiei de întreținere, urmează a fi executată imediat, la expirarea termenului de 15 zile din data pronunțării.

S-a încasat de la Clopot Veaceslav, născut la 14 aprilie 1987, cod numeric personal 2007035004973, domiciliat în raionul Telenești, satul Vadul-Leca, în beneficiul lui Baltag Cristina, născută la 15 iulie 1988, cod numeric personal 2004042039453, domiciliată în mun. Chișinău, str. Burebista, nr. 66/3, ap. 3, suma de 5500 (cinci mii cinci sute) lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru

asistență juridică, precum și suma de 310 (trei sute zece) lei cu titlu de cheltuieli de judecată pentru citarea publică.

S-a încasat de la Clopot Veaceslav, născut la 14 aprilie 1987, cod numeric personal 2007035004973, domiciliat în raionul Telenești, satul Vadul-Leca, în beneficiul statului, cheltuielile de judecată sub forma taxei de stat în mărime de 900 (nouă sute) lei, de a cărei plată reclamanta a fost scutită.

3. La 30 noiembrie 2023, Clopot Veaceslav a declarat apel motivat împotriva hotărârii din 14 septembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare.

4. Prin încheierea din 20 februarie 2024 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea depusă de Clopot Veaceslav cu privire la repunerea în termenul legal de declarare a apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 14 septembrie 2023.

S-a repus în termen cererea de apel declarată de Clopot Veaceslav împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău (sediul Centru) din 14 septembrie 2023, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Zestrea Cristian în interesele Cristinei Baltag împotriva lui Clopot Veaceslav cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată.

S-a ridicat de la examinare, în ordine de apel, cauza civilă la cererea de chemare în judecată depusă de avocatul Zestrea Cristian în interesele Cristinei Baltag împotriva lui Clopot Veaceslav cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată și s-a dispus restituirea cauzei în instanța de fond pentru întocmirea hotărârii integrale.

5. La data de 18 aprilie 2024, cauza civilă nominalizată a parvenit în adresa Curții de Apel Chișinău de la Judecătoria Chișinău, sediul Centru.

6. Prin încheierea din 23 aprilie 2024 a Curții de Apel Chișinău, nu s-a dat curs cererii de apel declarată de Clopot Veaceslav împotriva hotărârii din 14 septembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru.

S-a comunicat apelantului Clopot Veaceslav despre necesitatea prezentării originalului dovezii de plată a taxei de stat în mărime de 675 lei, acordându-i pentru aceasta un termen de 7 zile din momentul recepționării prezentei încheieri.

7. Prin încheierea din 16 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, cererea de apel declarată de Clopot Veaceslav împotriva hotărârii din 14 septembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, pronunțată în cauza civilă, la cererea de chemare în judecată depusă de pronunțată în cauza civilă, depusă de avocatul

Zestrea Cristian în interesele Cristinei Baltag împotriva lui Clopot Veaceslav cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată, s-a restituit din motiv că, apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței expuse în încheierea Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2024. S-a remis în adresa apelantului Clopot Veaceslav cererea de apel cu toate documentele anexate.

8. La 22 mai 2024, Clopot Veaceslav, a declarat recurs împotriva încheierii din 16 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, solicitând admiterea recursului, casarea integrală a încheierii contestate, restituind spre rejudecare problema soluționată prin încheierea casată.

9. În susținerea recursului a declarat că, la 17 mai 2024, a recepționat încheierea Curții de Apel Chișinău 23 aprilie 2024, expediată prin intermediul oficiului poștal.

10. Recurentul a susținut că, nu a indicat nici o adresă de e-mail în cerere de apel privind repunerea în termenul de declarare a apelului. În calitate adresă de corespondență a indicat, doar viza de domiciliu unde putea recepționa scrisori și număr de telefon. Astfel, nu a recepționat nimic prin mijloace electronice.

11. A afirmat că, la dosar nu este și nici nu poate fi nici o confirmare de accesare sau recepționare a încheierii Curții de Apel Chișinău din 23 aprilie 2024, prin mijloace electronice. Atașarea la dosar a scrisorii de expediere și extrasul poștei electronice din 29 aprilie 2024 fapt menționat în încheiere Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2024, nu este temei de a concluziona că nu au fost respectate obligațiile stabilite prin încheierea de a nu da curs, în condițiile în care nu este dovada de recepționare a încheierii Curții de Apel Chișinău 23 aprilie 2024.

12. În opinia recurentului termenul pentru înlăturarea neajunsurilor curge din momentul comunicării efective a actului judecătoresc, trebuie să existe dovada de recepționare a actului.

13. Recurentul a invocat că, eronat și neîntemeiat a fost restituită cererea de apel depusă motiv din care solicit casarea încheierii Curții de Apel Chișinău din 16 mai 2024.

14. Prin referința depusă la 10 iulie 2024, intimata a pledat pentru respingerea recursului și menținerea încheierii.

LEGISLAȚIA RELEVANTĂ

15. Art. 426 din Codul de procedură civilă:

„(2) Recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

(3) Recursul împotriva încheierii se examinează în termen de 2 luni într-un complet din 3 judecători, pe baza copiei certificate sau electronice a dosarului, pe baza recursului și a referinței la recurs, fără examinarea admisibilității și fără participarea părților.”

16. Art. 368 din Codul de procedură civilă

„(1) Dacă cererea de apel nu întrunește condițiile prevăzute la art.364 și 365 și dacă cererea este depusă fără plata taxei de stat și/sau a taxei de timbru, instanța de apel, în termen de 10 zile de la repartizarea dosarului, dispune printr-o încheiere, fără înștiințarea participanților la proces, să nu se dea curs cererii, acordând apelantului un termen pentru lichidarea neajunsurilor.

(2) Dacă apelantul îndeplinește în termen indicațiile din încheierea judecătorească, apelul se consideră depus la data prezentării inițiale.

(3) Încheierea instanței de apel de a nu se da curs cererii poate fi atacată odată cu fondul.”

17. Art. 369 din Codul de procedură civilă:

„(1) Instanța de apel restituie, printr-o încheiere, cererea dacă: a) apelantul nu a îndeplinit în termen indicațiile instanței de apel din încheierea emisă în conformitate cu art.368 alin.(1).”

18. Art. 110 din Codul de procedură civilă:

„Termen de procedură este intervalul, stabilit de lege sau de judecată (judecător), în interiorul căruia instanța (judecătorul), participanții la proces și alte persoane legate de activitatea instanței trebuie să îndeplinească anumite acte de procedură ori să încheie un ansamblu de acte.”

19. Art. 111 din Codul de procedură civilă:

„(1) Actele de procedură se efectuează în termenul prevăzut de lege. În cazul în care nu este stabilit prin lege, termenul de procedură se fixează de către instanța judecătorească.

(3) Dacă începutul curgerii termenului este determinat de un eveniment sau moment în timp care va surveni pe parcursul zilei, inclusiv de comunicarea actului de procedură, atunci ziua survenirii evenimentului sau a momentului nu se ia în considerare la calcularea termenului.”

20. Art. 113 din Codul de procedură civilă:

„Dreptul de a efectua actul de procedură încetează odată cu expirarea termenului prevăzut de lege ori stabilit de instanța de judecată. Nerespectarea termenului atrage după sine decăderea din dreptul de a efectua actul de procedură, dacă legea nu prevede altfel.”

21. Art. 10 din Codul de procedură civilă:

(1) Sancțiunile procedurale sunt urmările nefavorabile, stabilite de normele de drept procedural civil, care survin pentru subiectul obligat în raport procedural în caz de neîndeplinire sau de îndeplinire defectuoasă a unui act de procedură, precum și în caz de exercitare abuzivă a unui drept procedural.

(3) Sancțiunile procedurale vizează atât actele de procedură ale instanței judecătorești, ale participanților la proces, cât și ale persoanelor legate de activitatea acestora și, în dependență

de prevederile legii, constau în anularea actului procedural defectuos, în decăderea din drepturi pentru neîndeplinire în termen a actului de procedură, în obligația de a completa sau a reface actul îndeplinit cu nerespectarea legii, în restabilirea în drepturile încălcate, în aplicarea amenzii judecătorești, în alte măsuri prevăzute de lege.

22. Art. 427 din Codul de procedură civilă:

„Instanța de recurs, după ce examinează recursul împotriva încheierii, este în drept: a) să respingă recursul și să mențină încheierea.”

23. Art. 100 din Codul de procedură civilă:

”(1) Cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.”

MOTIVAREA INSTANȚEI

24. Cu referire la termenul de depunere a recursului: Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție atestă că, la 20 mai 2024 a fost expediată în adresa părților copia încheierii din 16 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău (f.d.197), însă lipsesc date despre recepționarea acesteia prin intermediul oficiului poștal. Din mențiunea efectuată în cererea recurs, recurentul a făcut cunoștință cu încheierea la data de 17 mai 2024. Astfel, recursul depus la 22 mai 2024 este în termen.

25. Studiind materialele cauzei civile, argumentele invocate în recurs în raport cu normele de drept pertinente, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul urmează a fi respins cu menținerea încheierii contestate, din motivele ce succed.

26. Din materialele cauzei civile rezultă că, la 30 noiembrie 2023, Clopot Veaceslav a declarat apel împotriva hotărârii din 14 septembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, solicitând repunerea în termen a cererii de apel, casarea hotărârii primei instanțe, cu remiterea cauzei la rejudecare.

27. Curtea de Apel Chișinău prin încheierea din 20 februarie 2024 a admis cererea depusă de Clopot Veaceslav cu privire la repunerea în termenul legal de declarare a apelului împotriva hotărârii Judecătoriei Chișinău, sediul Centru din 14 septembrie 2023 și a repus în termen cererea de apel declarată de Clopot Veaceslav.

28. În contextul prevederilor art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă, prin încheierea din 23 aprilie 2024, instanța de apel nu a dat curs cererii de apel depuse de Clopot Veaceslav împotriva hotărârii din 14 septembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și a acordat apelantului un termen de 7 zile

de la recepționarea încheierii pentru prezentarea dovezii de achitare a taxei de stat în mărime de 675 lei.

29. Potrivit comunicării de la fila dosarului 74, instanța de apel, a expediat prin intermediul poștei electronice, slavicclopot@gmail.com, în adresa apelantului Clopot Veaceslav încheierea din 23 aprilie 2024, pentru executare.

30. Deși Clopot Veaceslav a invocat că nu a indicat pentru instanța de apel nici o poștă electronică pentru remiterea comunicărilor, aceasta nu corespunde realității. În antetul cererii de apel, prin scris de mână, fiind confirmat prin semnătură olografă, este indicată poșta electronică (f.d.38).

31. În circumstanțele date, prin încheierea din 16 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, în temeiul art. 369 alin.(1) lit. a) din Codul de procedură civilă, s-a restituit cererea de apel depusă de Clopot Veaceslav împotriva hotărârii 14 septembrie 2023 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru și s-a remis apelantului cererea de apel cu toate documentele anexate.

32. Din criticile aduse în recursul declarat, instanța de recurs identifică dezacordul recurentului cu actele judecătorești emise de instanța de apel, motivând că nu a recepționat încheierea din 23 aprilie 2024.

33. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiată soluția instanței de apel privind restituirea cererii de apel drept urmare a neîndeplinirii în termen a indicațiilor din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă, dat fiind faptul că din materialele dosarului nu se face dovada că apelantul a îndeplinit indicațiile date de instanță prin încheierea din 23 aprilie 2024.

34. Or, fiind emisă încheierea de a nu da curs apelului, la 29 aprilie 2024 instanța de apel a expediat-o apelantului, prin intermediul poștei electronice Chișinău, slavicclopot@gmail.com.

35. Art. 102 alin. (6) din Codul de procedură civilă, stabilește că, citația sau înștiințarea se trimite la adresa menționată de parte sau de un alt participant la proces.

36. În temeiul art. 100 alin. (1¹) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură ale instanței de judecată se comunică autorităților publice, persoanelor juridice de drept privat și avocaților prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, la care aceștia sunt conectați prin adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată, în mandatul de avocat, în alte acte ce atestă utilizarea poștei electronice. Actele de procedură expediate prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor se consideră comunicate.

37. Respectiv, expedierea încheierii de a nu da curs apelului, prin intermediul poștei electronice, care este o modalitate de transmitere prevăzută de legislația procesual civilă, face dovada comunicării actului de procedură, pe care se află

înscrisă mențiunea că Curtea de Apel Chișinău, expediază spre cunoștință încheierea din 23 aprilie 2024.

38. Ca urmare, Completul de judecată va respinge ca neîntemeiat argumentul recurentului precum că, în adresa lui Clopot Veceslav, nu a fost expediată încheierea de a nu da curs apelului.

39. Or, mesajul transmis de pe o adresă electronică a instanței către o altă adresă este preluat imediat în rețeaua internet de către un server și livrat adresei de e-mail indicată.

40. Așa cum adresa electronică a lui Clopot Veaceslav slaviclopot@gmail.com, conține un antet, un corp de date, instanța de apel corect a trimis încheierea din 23 aprilie 2024 către căsuța poștală a utilizatorului respectiv.

41. Deci, odată ce instanța a comunicat apelantului actul de procedură, prin intermediul poștei electronice, adresă indicată în cererea de apel motivată, susținerile invocate în recurs sunt neîntemeiate, având în vedere că instanța a respectat legislația procesual civilă, fără ai leza apelantului vre-un drept procesual.

42. Or, prin încheierea din 23 aprilie 2024, instanța de apel a menționat că apelantul urmează să depună cerere de apel motivată în termen de 7 zile din momentul recepționării.

43. În altă ordine de idei, instanța de recurs apreciază ca fiind irelevante argumentele recurentului privind nerecepționarea încheierii. Așadar, Clopot Veaceslav fiind persoană cointeresată în soluționarea acestui litigiu urma să-și asume un rol activ și să îndeplinească în termen a indicațiilor instanței de apel.

44. Din cauza neatenției sau a neglijenței apelantul nu a îndeplinit indicațiile instanței în termenul stabilit, iar acest fapt are și consecințe juridice semnificative, adică lipsa continuării procesului.

45. De altfel, deși prevederile legii procedurale sunt exprese și certe în cazul declarării apelului, precum și obligația apelantului de a se conforma prevederilor legale în acest sens, cuprinse în art.365 din Codul de procedură civilă, pentru a evita sancțiunile procedurale, apelantul înregistrând inițial apelul nemotivat împotriva hotărârii primei instanțe, a eludat de a se conforma normelor procedurale și de a depune cererea de apel motivată sau, după caz, să identifice o modalitate în vederea informării instanței de judecată despre situația apărută în familia lor.

46. În context, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție consideră relevant de a menționa obligația părților de a se folosi cu bună credință de drepturile procedurale în virtutea prevederilor art. 56 alin.(3), art. 61 alin.(1) din Codul de procedură civilă. Inițiind procedura de apel, apelantul urmează să se intereseze periodic de soarta dosarului. Părțile trebuie să ia măsuri în intervale

rezonabile de timp pentru a afla despre progresul procedurilor judiciare despre care aceștia cunosc.

47. Drept urmare, alegațiile recurentului nu pot determina casarea actelor judecătorești contestate, în situația în care circumstanțele conturate supra denotă că nevalorificarea drepturilor procedurale în termenul acordat de instanța de apel, le este imputabilă. De altfel, instanța de apel a întreprins măsurile prevăzute de legislația în vigoare în vederea comunicării actelor procedurale emise și acordarea posibilității apelanților de a-și valorifica drepturile procedurale și respectiv, nu poate fi reținut ca fiind relevant argumentul recurenților precum că prin încheierea de restituire a cererii de apel li s-ar încălca dreptul de acces la justiție, dreptul la un proces echitabil și dreptul la un recurs efectiv și respectiv le-ar fi fost îngerădit dreptul de a contesta hotărârea primei instanțe, ilegală, în opinia lor.

48. Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție menționează că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CtEDO. Jurisprudența constantă a CtEDO a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza *Teuschler v. Germania* (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza *Agapito Maestre Sanchez v. Spania*, 29608/02, 04 mai 2004).

49. Mai mult, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor sau, după caz, de instanță, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene în interiorul cărora urmează a fi valorificate, or, în caz contrar survin sancțiunile procedurale în sensul art.10 din Codul de procedură civilă. Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limite în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

50. În atare circumstanțe, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție apreciază ca fiind întemeiată constatarea instanței de apel precum că, apelanta nu a îndeplinit în termen indicațiile din încheierea emisă în conformitate cu art. 368 alin.(1) din Codul de procedură civilă, ceea ce a determinat restituirea cererii de apel.

51. Prin prisma respectării dreptului la un proces echitabil, inclusiv dreptul de acces liber la justiție, garantat de art. 6 § 1 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 5 din Codul de procedură civilă, relevat în jurisprudența CtEDO, precum și dreptul la un recurs efectiv garantat de art.13 din Convenție, circumstanțele relatate denotă că, recurenții și-au neglijat posibilitatea de valorificare a drepturilor procedurale în termenul acordat de instanță.

52. Din considerentele redate, Completul de judecată al Curții Supreme de Justiție respinge recursul declarat cu menținerea încheierii contestate.

53. Ținând cont de cele expuse, în conformitate cu art. 427 lit. a), art.428 din Codul de procedură civilă

COMPLETUL, CU UNANIMITATE DE VOTURI,

Respinge cererea de recurs depusă de Clopot Veaceslav.

Menține încheierea din 16 mai 2024 a Curții de Apel Chișinău, în cauza civilă, intentată la cererea de chemare în judecată depusă de Baltag Cristina împotriva lui Clopot Veaceslav cu privire la determinarea domiciliului copilului minor, încasarea pensiei de întreținere și compensarea cheltuielilor de judecată.

Decizie este irevocabilă.

Președinte, judecător

Ion Malanciuc

Judecători

Diana Stănilă

Oxana Parfeni